

Beke György

(1927–2007)

Nehéz leírni e sorokat annak, aki évtizedeken át pályatársa, kenyeres pajtása volt, aki Beke György személyében példaképet látott és tisztelt, aki írásaiból mindenkor a küzdés szükségességét, értelmét és reményét olvasta ki, és negyedszáz róla szóló írásban közvetítette azt az olvasók felé.

Ám mégis meg kell tennie, hisz e fájdalmas gesztus mindenképp megilleti azt az Embert, aki könyveivel, minden sorával a székelység, a csángók, minden erdélyi magyar történelmi jogaiért, a megmaradásért, tárgyi és szellemi értékeink őrzéséért vívott harc tántoríthatatlan katonája volt.

Több mint hatvan kötet, megszámlálhatatlan riport, publicisztikai írás jelzi e küzdelem mérföldköveit. Megannyi tanúságtétele a szülőföldszeretetnek, a népe sorsával való teljes azonosulásnak, az érte való féltésnek és aggodásnak. Isten adta erénye volt a pontos tájékozódás, azok felfedezése/megtalálása és reflektorfénybe állítása, akik a nemzetiségi elnyomás sötét éveiben is vállalták az őrt állók szerepét, megtalálva a rést, amelyen áttüremkedve küzdöttek életreményünk ébrentartásáért, s azzal bennünket is helytállásra, cselekvésre buzdítottak.

Soha újságíró nem utazott annyit, mint Beke György!

Soha erdélyi újságíró nem ismerte oly mélyen Erdély minden zegét-zugát, mint Ő!

Soha újságíró nem mélyedt el annyira a romániai magyarság történetében, mint Ő!

Épp ezek adták, alapozták meg könyvei és írásai hitelét, szuggesztivitását, az elmét és szívet, a rációt és a lelket megmozgató gondolatok savát-borsát. Az események történelmi beágyazottsága, a jelen realitásainak kiváló ismerete és ábrázolása, a sok ezres személyi ismeretség teljesítette ki a könyveiben, írásaiban bemutatott világot. Kiváló írói kvalitásaira vall az a mód, ahogyan az ábrázolt világot realitással telítette meg egy olyan korban, amikor a történelmi igazságok helyét a hamis nemzeti mítosz, az igazságot a hazugság, a követésre méltó személyiségek, példaemberek helyét álhősök, renegátok foglalták el.

Beke György sosem volt a nemzeti kizárólagosság híve, szószólója. Maga is kereste, kutatta azokat a csomópontokat, lehetséges szálakat, amelyek a románokat és magyarokat demokratikus módon egyesíthetik, egy táborba szólíthatják. Azonban rá kellett jönnie, hogy elődeink példája, a tolmács nélküli egymásra találás eszméje nem csupán hidegen hagyja az önimádó diktátort, kamarilláját és jani-csárjait, a dákó-román eszme áltudományos táborának csahos seregét, az nyíltan beolvasztásunkra, felszámolásunkra tör. Eszköztárunk része volt a magyarságért kiálló személyiségek zaklatása, elüldözése. Emiatt kellett távoznia 1989-ben Erdélyből Beke Györgynek is. Ám ezúttal a hatalom elszámította magát. Ő az anyaor-

szágban is az erdélyi magyarság ügyének szószólója maradt. A hűség szava immár új dimenzióban nyert megnyilvánulási teret: a belső önvédelmi harc hű krónikását az Ügy európai kitárulkozású szószólójává emelte, aki az anyanemzet felelősségének ébresztőjeként írta könyveit, rámutatva arra, hogy az erdélyi magyarság, az összes elszakított terület magyar közösségei sorsának alakulása össznemzeti ügy, egyetemes érdek, a megmaradás egyetlen útja pedig a nemzeti autonómia, melynek támogatása a magyar nemzetstratégiának is részévé kell válnia.

A kényszerű áttelepülést követően nyílt alkalom és lehetőség arra, hogy erdélyi „barangolókönyveit”, melyek kiteljesítését a román hatalom megakadályozta, Magyarországon újra kiadja, sőt kiteljesítse, az Erdély iránti hűség beszédes tanúságtevőiként helyezze az olvasók asztalára. Az eddig megjelent nyolc kötetet sorskérdéseink foglalatává tette, mindazok megkerülhetetlen kézikönyvévé, akik valóban felelősen, egységes nemzetben gondolkozva kívánnak értünk, a nemzetért cselekedni.

Ezen belül is külön kihangsúlyozta, utóbbi írásaiban vissza-visszatérő módon megfogalmazta a Székelyföld külön felelősségét és elhivatottságát a csángóság és az erdélyi szórvány irányában. Azzal, hogy a Hargitát körülölelő, áldott földet az említettek anyaországaként határozta meg, jövőbeni feladatait is új dimenzióba helyezte.

A váratlanul rátörő infarktus véget vetett életének. A polcainkon sorakozó könyvei, a bennük tárolt, belőlük kiáradó eszmék azonban velünk maradnak. A kötetek lapjairól nemcsak egy kor üzenete szól, hanem a mindenkori felelősség szava. Egy olyan ember igéi, aki az elmúlt évtizedekben lármafaként figyelmeztetett a ránk leselkedő veszélyekre. Őrtüzeinek fénye hegycsúcsról hegycsúcsra járta be Erdély vidékeit, buzdított helytállásra, értékeink, identitásunk védelmére.

Munkássága társadalmi megbecsülését jelző elismerésekből csupán egyet szeretnék kiemelni: a 2002-ben odaítélt Magyar Örökség-díjat. Halálát követően ez jelzi a legszemléletesebben, hogy írásai szellemi kincsestárunk részévé váltak, oly örökséggé, amely időtlen érvényű. A magunk részéről toldjuk ezt meg egys magunk kreaálta „újabbal”: a Hűség Díjával, amelyet azzal is szentesít, hogy testét Erdély, a szülőfalu, Uzon földje fogadja be. Visszatér azok közé, akiknek szolgálatát hat évtizednél is hosszabb időn át oly áldozatkészen vállalta.

Kedves Beke György! Hisszük, hogy Erdély emlékezete – a küzdőnek kijáró hála – lesz a legfőbb jutalmad. Hisszük, hogy a küzdés, melynek a magyarság őshazáját kereső Julianus barát konokságával és hitével folytattál, meghozza gyümölcsét. Tudtad – a történelemből vett megannyi példázatot a bizonyosság rá –, hogy megtalálni könnyebb valamit, mint megőrizni. A folytatás a mienk, a túlélők terhe és kötelessége. Neved, műved útmutató csillagként ragyog majd azon a szellemi égbolton, amely tájékozódásunkat segíti. ✠